

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-10-22 Nr. 429-445
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjo automobiliui per eismo įvykį padarytą žalą, (toliau – Įvykis) dydžio ir draudiko atsisakymo atlyginti pareiškėjui pakaitinio automobilio nuomos išlaidas. Byloje esantys įrodymai pagrindžia, kad draudikas tinkamai nustatė draudimo išmokos, atlyginančios dėl Įvykio pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų būtinąsias remonto išlaidas, dydį ir pagrįstai atsisakė atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas, todėl, draudikui tenkinus pareiškėjo reikalavimą dėl taikytinų valandinių automobilio remonto ir dažymo darbų įkainių ir išmokėjus pareiškėjui papildomą draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio patirtą žalą, likę pareiškėjo reikalavimai atmestini kaip nepagrįsti.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2025 m. lapkričio 19 d. Įvykiu metu buvo apgadintas pareiškėjo automobilis *Opel Insignia* (valst. Nr. (duomenys neskelbtini). Žalą administruavo už eismo įvykį atsakingo asmens civilinę atsakomybę apdraudęs draudikas.

Draudikas nusprendė Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėjo pareiškėjui 734,20 Eur draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio patirtą žalą.

Pareiškėjas su draudimo išmokos dydžiu nesutiko. Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Pareiškėjas reikalauja: 1) įpareigoti draudiką draudimo išmoką apskaičiuoti taikant 40–45 Eur valandinius automobilio remonto ir dažymo darbų įkainius bei 520,79 Eur galinio žibinto kainą; 2) įvertinti, ar draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjui pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas nurodė, kad draudikas netinkamai apskaičiavo mokėtinos draudimo išmokos dydį. Pareiškėjo teigimu, draudikas nepagrįstai taikė mažesnius, nei rinkoje egzistuoja, valandinius automobilio remonto ir dažymo darbų įkainius bei nepagrįstai sumažino keistino automobilio galinio žibinto kainą. Pasak pareiškėjo, draudikas nepagrįstai atsisakė vertinti pakaitinio automobilio suteikimo galimybę.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą. Draudikas paaiškino, kad, pagal privalomąjį draudimą reglamentuojančius teisės aktus, nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas. Draudikas nurodė, kad, pareiškėjui automobilio neremontuojant, yra atlyginamos tik būtiniosios remonto išlaidos. Draudikas nurodė tinkamai nustatęs keistino galinio žibinto kainą, atsižvelgdamas į naudotų žibintų,

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

kuriuos galima įsigyti rinkoje, kainas. Draudikas pažymėjo, kad, pareiškėjui automobilio faktiškai neremontuojant ir nesant objektyvios būtinybės naudoti pakaitinį automobilį, draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Ginčo nagrinėjimo Lietuvos banke metu draudikas nusprendė tenkinti pareiškėjo reikalavimo dalį dėl automobilio remonto ir dažymo valandinių įkainių dydžio ir vietoje taikyto 25,50 Eur valandinio įkainio nusprendė, apskaičiuojant automobilio remonto sąmatą, taikyti 40,18 Eur valandinį remonto darbų įkainį ir 40,67 Eur valandinį dažymo darbų įkainį. 2026 m. spalio 15 d. draudikas išmokėjo pareiškėjui papildomą 149,06 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, **ar draudikas: 1) tinkamai nustatė keistino galinio automobilio žibinto kainą; 2) pagrįstai atsisakė atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.***

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCPDĮ) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų (Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių² (toliau – Taisyklės) ir kt.) nuostatomis.

TPVCPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis įvykis – tai transporto priemonės, kuriai pagal šio įstatymo nuostatas nustatyta draudimo prievolė, valdytojo civilinę atsakomybę, naudojant transporto priemonę pagal šio straipsnio 18 dalį, lėmęs eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka. Pagal TPVCPDĮ 2 straipsnio 5 dalį, eismo įvykio žala laikoma per draudžiamąjį įvykį padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, jo sveikatai ir (arba) žala, atsiradusi dėl nukentėjusio trečiojo asmens gyvybės atėmimo, ir (arba) neturtinė žala ar žala, kuri atsirado vėliau kaip eismo įvykio pasekmė.

Atsižvelgiant į kilusio ginčo aplinkybes, pažymėtina, kad žalos, padarytos per draudžiamąjį įvykį ar atsiradusios vėliau kaip eismo įvykio pasekmė, administravimą ir draudimo išmokos mokėjimą reglamentuojančių Taisyklių 4 punkte įtvirtinta, jog žala nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau – CK), TPVCPDĮ, Taisyklėmis ir kitų teisės aktų nuostatomis, reglamentuojančiomis padarytos žalos dydžio nustatymą.

TPVCPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas arba šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertinimo ataskaitomis, dokumentais, kuriais įrodomos padarytos žalos aplinkybės, faktas ir dydis, nuotraukomis, vaizdo įrašais. Šią nuostatą atkartoja ir Taisyklių 13 punktas, kuriame, be kita ko, detalizuota, kad gali būti atsižvelgiama ir į remonto paslaugų teikėjo pateiktus turto remonto išlaidų skaičiavimus, remonto sąmatas ar kitus remonto išlaidų pagrindimo dokumentus.

Pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas sugadinto turto remonto išlaidas, būtinas turto rinko vertei iki eismo įvykio atkurti. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtiniosios turto remonto išlaidos (be PVM) sugadinto turto rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti, kurias sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų detalių ir (ar) dalių

² Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 626 redakcija).

vertė (sumažinant išlaidas keičiamų detalių ir (ar) dalių nusidėvėjimo verte), dažymo medžiagų vertė, taip pat sugadinto turto transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos papildomos išlaidos. Būtiniosios remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais, nustatytais specializuotose remonto išlaidų apskaičiavimo programose.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas ar Biuras moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumą, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos atlyginimo.

1. Dėl automobilio galinio žibinto kainos

Pasak pareiškėjo, draudiko, naudojantis *Audatex* programa, sudarytos sąmatos kontrolinėje dalyje nurodyta, kad, *Audatex* duomenimis, keistino automobilio galinio žibinto kaina yra 520,79 Eur. Pareiškėjo teigimu, draudikas nepagrįstai koregavo šią kainą ir draudimo išmoką apskaičiavo taikydamas 240 Eur galinio žibinto kainą.

Draudikas nurodė galinio žibinto kainą (240 Eur) nustatęs atsižvelgdamas į naudotų konkrečių pareiškėjo automobiliui tinkamų žibintų kainas ir pateikė tai patvirtinančius duomenis³.

Įvertinus bylos duomenis, sutiktina su draudiko pozicija, kad teisės aktai nenumato būtinųjų remonto išlaidų apskaičiavimo tik remiantis naujų originalių detalių ar tik naujų detalių kainomis, ar kainomis, kurios skelbiamos būtent *Audatex* programoje. Būtiniosios remonto išlaidos gali būti apskaičiuojamos ir remiantis naujų neoriginalių ir naudotų dalių kainomis ar mišriu būdu, jeigu toks remontas atkurtų turtą į iki eismo įvykio buvusią būklę.

Lietuvos banko vertinimu, draudiko pateikti duomenys pagrindžia, kad pareiškėjo transporto priemonės remontui reikalingą galinį žibintą rinkoje galima įsigyti už mažesnę kainą, nei nurodė pareiškėjas, tai labiau atitiktų vykdant prievolės aktualų ekonomiškumo principą. Laikytina, kad draudiko pasirinktas galinio žibinto kainos apskaičiavimo būdas yra objektyvus bei atitinka teisės aktų reikalavimus, todėl pareiškėjo reikalavimas draudimo išmoką apskaičiuoti taikant didesnę, nei draudikas nustatė, galinio žibinto kainą atmestinas.

2. Dėl pakaitinio automobilio nuomos išlaidų atlyginimo

Taisyklių 16 punkte įtvirtinta, kad žalos dėl to, jog nukentėjęs trečiasis asmuo dėl draudžiamąjo įvykio negali naudotis sugadinta ar sunaikinta transporto priemone, dydį nustato atsakingas draudikas ar biuras, atsižvelgdamas į transporto priemonės sugadinimų pobūdį (ar yra galimybė su tokia sugadinta transporto priemone toliau dalyvauti eisme), faktinį sugadintos transporto priemonės remonto laiką, remonto galimybes, sugadintos ar sunaikintos transporto priemonės tipą, vidutinius pakaitinės transporto priemonės nuomos įkainius ir kitas įrodymais pagrįstas aplinkybes, leidžiančias nustatyti tokios žalos dydį.

Iš nurodyto teisinio reglamentavimo matyti, kad žala, kilusi dėl to, jog nukentėjęs trečiasis asmuo dėl draudžiamąjo įvykio negali naudotis sugadinta ar sunaikinta transporto priemone, turi būti nustatoma įrodymais pagrįstomis aplinkybėmis. Žalai nustatyti yra svarbios aplinkybės, susijusios su transporto priemonės sugadinimų pobūdžiu, faktiniu transporto priemonės remonto laiku, remonto galimybėmis, t. y. žalos nustatymas paprastai yra siejamas su tuo, kad automobiliu negalima naudotis dėl jo sugadinimo pobūdžio jo faktinio remonto laiku, o žalos dydį galima nustatyti, remiantis įrodymais.

Sprendžiant klausimą dėl pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidų atlyginimo, pažymėtina, kad kasacinis teismas yra išaiškinęs, jog nuostoliai, kaip nukentėjusio asmens patirtos išlaidos, turi atitikti tokius požymius: 1) jos yra priverstinės, 2) jos yra būtinos, 3) jos yra protingos⁴.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas kreipėsi į draudiką, prašydamas suteikti pakaitinę transporto priemonę arba atlyginti jos nuomos išlaidas, nurodydamas, kad dėl įvykio metu atsiradusių sugadinimų (neužsidaranti bagažinė ir neveikiantis galinis žibintas) negali naudotis savo automobiliu.

Pažymėtina, kad vien transporto priemonės sugadinimo faktas savaime nesudaro pagrindo reikalauti atlyginti pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas. Nors pareiškėjo nurodyti

³ Draudikas pateikė parduodamų galinių žibintų skelbimų pavyzdžius, kuriuose parduodamų žibintų kainos svyruoja nuo 189 Eur iki 220 Eur.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. kovo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-479/2002.

automobilio sugadinimai gali riboti galimybę juo saugiai dalyvauti eisme, vien ši aplinkybė savaime nesudaro pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimą. Turi būti nustatyta, kad dėl įvykio metu atsiradusių sugadinimų pareiškėjas objektyviai negalėjo naudotis transporto priemone, o pakaitinės transporto priemonės nuoma buvo būtina ir pagrįsta.

Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas būtų faktiškai remontavęs automobilį (tai patvirtino ir pats pareiškėjas), taip pat nėra jokių objektyvių duomenų apie numatomą remonto laiką. Atsižvelgiant į tai, nėra galimybės nustatyti objektyviai būtino laikotarpio, kuriuo pareiškėjas dėl įvykio metu atsiradusių sugadinimų negalėtų naudotis automobiliu ir kuriam būtų pagrįstas pakaitinės transporto priemonės poreikis. Taigi, nors transporto priemonės neremontavimo faktas savaime nepaneigia galimybės patirti žalą dėl negalėjimo ja naudotis, nagrinėjamu atveju pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų, pagrindžiančių tokios žalos atsiradimą, jos trukmę ir dydį. Byloje nėra duomenų apie faktiškai patirtas pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nurodyta, laikytina, kad draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjui pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Lietuvos banko vertinimu, byloje esančių įrodymų visuma pagrindžia, kad draudikas tinkamai nustatė keistino automobilio galinio žibinto kainą ir draudimo išmokos, atlyginančios dėl įvykio pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų būtinąsias remonto išlaidas, dydį bei pagrįstai atsisakė atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Draudikui tenkinus pareiškėjo reikalavimo dalį dėl taikytinų valandinių automobilio remonto ir dažymo valandinių įkainių ir išmokėjus pareiškėjui papildomą 149,06 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, likusi pareiškėjo reikalavimų dalis atmestina kaip nepagrįsta.

Išvada

Draudikas tinkamai įvertino pareiškėjo dėl įvykio patirtos žalos dydį ir pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjui pakaitinio automobilio nuomos išlaidas, todėl, draudikui tenkinus pareiškėjo reikalavimų dalį dėl taikytinų valandinių remonto ir dažymo darbų įkainių, likusi pareiškėjo reikalavimų dalis atmestina kaip nepagrįsta.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁵

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.